

Schrijvers School Samenleving

Stichting Schrijvers School Samenleving (SSS) is een landelijk opererende instelling voor de bevordering van het literair lezen. Met auteursactiviteiten (onder meer op scholen en openbare bibliotheken) wil de SSS literatuur onder de aandacht brengen van een gedifferentieerd publiek.

Subsidieadvies

De raad adviseert Stichting Schrijvers School Samenleving een subsidiebedrag toe te kennen van € 640.000.

De raad heeft waardering voor de activiteiten van Schrijvers School Samenleving (SSS). De stichting heeft een bijzondere positie in de letteren- en bibliothekensector en weet als geen andere ondersteunende instelling zo veel geld uit de markt te halen. Het publieksbereik is bovendien groot. Het is wel opmerkelijk dat de instelling zich niet of nauwelijks rekenschap geeft van de effecten van digitalisering op de culturele en literaire infrastructuur. Innovatie op dit vlak is essentieel.

Wanneer de stichting zich exclusief zou blijven richten op klassieke (analoge) activiteiten en niet de mogelijkheden verkent van digitale (auteurs)presentaties, is de kans reëel dat zij in de nabije toekomst aan publiek belang inboet.

€ **640.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **640.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.35 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Beoordeling

Kwaliteit

SSS heeft een bijzondere positie in de letteren- en bibliothekensector. De stichting weet dankzij haar groot en goed onderhouden netwerk twee verschillende taken effectief met elkaar te combineren:

1. Bekende en minder bekende auteurs verwerven via SSS optredens, onder meer op scholen, bij boekhandels, in openbare bibliotheken en op literaire festivals. Daarmee wordt zowel het lezen als de verspreiding van kennis over actuele literaire ontwikkelingen bij een breed publiek bevorderd. De raad vindt deze doelstelling van eminent belang en adviseert de samenwerking met Stichting Lezen op dit punt te verdiepen.
2. Tegelijk wordt langs deze weg de doorgaans zwakke inkomenspositie van individuele auteurs versterkt. Zij krijgen voor hun optredens een tegemoetkoming.

De aanvraag is echter summier over de wijze waarop deze twee taken zich precies tot elkaar verhouden. Het blijkt onvoldoende dat leesbevordering voor SSS het primaire beleidsdoel moet zijn. Daarvoor krijgt de instelling immers subsidie. Ondergeschikt hieraan zijn auteur- en boekpromotie en de daaraan gekoppelde verdieneffecten voor individuele auteurs (en in afgeleide zin: voor hun uitgeverijen).

Op het gebied van innovatie valt bij SSS nog een wereld te winnen. De instelling stelt zich uiterst behoudend op en is eerder reactief dan proactief, zeker met betrekking tot digitalisering en daarmee verknoopte marketingstrategieën.

Publieksbereik

SSS bereikt zonder twijfel een breed publiek. Jaarlijks zijn volgens de aanvraag gemiddeld 500.000 cultuurconsumenten bij haar activiteiten betrokken. SSS wil dit bereik nog verder vergroten. De raad vraagt zich echter af of deze ambitie reëel is, gelet op het gebrek aan innovatief vermogen dat de instelling tot op heden heeft getoond.

Het succes van SSS komt voornamelijk tot stand dankzij het sterk persoonlijke contact van directeur en medewerkers met de vragende instellingen en de gerekruteerde auteurs. Dat is niet geheel zonder risico's.

De raad adviseert de instelling daarom werk te maken van slimme en minder tijdsintensieve (digitale) middelen om haar intermediaire taak adequaat te kunnen blijven vervullen. Het met urgentie aanpakken van de sterk verouderde website is volgens de raad daarbij van cruciaal belang.

Cultureel ondernemerschap

SSS heeft een helder en goed uitgewerkt verdienmodel. Op marketinggebied moet er niettemin een krachtig vernieuwingsbeleid worden ingezet. De raad vindt ook een heroriëntatie op inverdienmogelijkheden van groot belang en moedigt daarom de directie en het bestuur

van SSS aan om hiervoor beleid te ontwikkelen. Afstemming met commerciële partijen ligt daarbij voor de hand. Omdat uitgeverijen evidente belangen hebben bij de publieksactiviteiten van de stichting, zouden zij immers kunnen worden aangemoedigd ook financieel te participeren. Over (nieuwe) vormen van sponsoring of publiek-private samenwerking spreekt de aanvraag echter niet. De stichting moet sowieso meer de boer op durven gaan.

Ook wat betreft governance blijft de instelling onder de maat. De Raad van Toezicht heeft (in elk geval tijdens het indienen van de aanvraag) geen voorzitter; leden hebben langer dan tien jaar zitting, en belangrijker nog: de Raad van Toezicht bestaat enkel uit schrijvers, terwijl SSS naar de mening van de raad juist erg gebaat zou zijn bij leden die over bedrijfsmatige kennis en marktvaardigheden beschikken. De raad adviseert de staatssecretaris op dit vlak duidelijke aanwijzingen aan de stichting te geven.

Educatie

Educatie vormt het hart van SSS; het aantal bemiddelingen in het onderwijs is de helft van het totaal aantal bemiddelingen. De auteursbezoeken worden gezien als een functionele verlevendiging van het lees- en literatuuronderwijs en worden positief gewaardeerd.

Daarnaast speelt SSS een minder zichtbare maar onmisbare rol bij evenementen als de (Kinder)Boekenweek, de Dag van het Literatuuronderwijs, Nederland Leest en de Jonge Jury.

(Inter)nationaal belang

SSS opereert landelijk; auteurs, uitgeverijen, scholen, bibliotheken, festivals, boekhandels en leesclubs weten SSS te vinden. Dankzij het grote auteursbestand van de stichting kunnen deze partijen veelal op maat worden bediend. Vrijwel alle schrijvers en dichters in Nederland zijn bij SSS betrokken. Via SSS kunnen zij hun inkomen verhogen. Dat is op zichzelf geen overbodige luxe in een tijd waarin auteurs het steeds moeilijker hebben, maar een taak waarbij in de toekomst strategische allianties met marktpartijen belangrijker worden. De raad verwacht op dit punt een heroriëntatie op het beleid.